

Persbericht

Den Haag, 1 juli 2008

Onderzoeksraad voor Veiligheid onderzocht branden op passagiersschepen

'Varende hotels' zijn onvoldoende brandveilig

De Onderzoeksraad voor Veiligheid, onder voorzitterschap van prof. mr. Pieter van Vollenhoven, is bezorgd over de brandveiligheid op passagiersschepen die varen op de binnenwateren. Naar aanleiding van de brand op een passagiersschip enige jaren geleden, is een themaonderzoek naar de brandveiligheid op dergelijke schepen uitgevoerd. Deze schepen varen als 'varende hotels' op de binnenwateren met passagiers die vaak beperkt mobiel zijn en zichzelf in noodsituaties, bijvoorbeeld bij brand, moeilijk kunnen redden.

Uit het themaonderzoek is gebleken dat vooral oudere schepen niet hoeven te voldoen aan de nu geldende eisen op het gebied van brandveiligheid. Op grond van een Europese regeling bestaat er voor deze schepen een lange overgangperiode tot 2045. In dat jaar dienen alle schepen aan de nieuwe eisen voor brandveiligheid te voldoen. Daarnaast zijn er echter eisen gesteld aan alle schepen nieuw of oud ten aanzien van de organisatie. Voor de oudere schepen is de noodzaak om deze maatregelen goed in te vullen des te groter. Zo moeten er organisatorische maatregelen worden getroffen voor de brandbestrijding en om passagiers in geval van brand te redden. Evacuatie van – veelal beperkt mobiele – passagiers is dikwijls moeilijk, ook al omdat het lang niet altijd mogelijk is het schip bij brand tijdig aan een geschikte kade af te meren.

Uit het onderzoek is gebleken dat de eigenaar, de schipper en de bemanning zich onvoldoende bewust zijn van mogelijke beperkte zelfredzaamheid van passagiers. In deze sector ligt de nadruk op het creëren van een aangenaam en comfortabel verblijf voor de passagiers aan boord. Brandveiligheid heeft daarbij vaak niet voldoende aandacht. Gezien de grote potentiële gevaren, acht de Raad het noodzakelijk de aandacht nadrukkelijk te vestigen op de structurele veiligheidsproblemen.

Het mogen varen met een (passagiers)schip stelt eisen aan zowel het schip als de organisatie. Deze eisen zijn niet alleen gericht op technische aspecten van een schip, welke afhankelijk zijn van de leeftijd van het schip, maar betreffen ook de organisatie van de veiligheid aan boord. Deze laatste eisen staan geheel los van de leeftijd van het schip. Wanneer aan deze eisen wordt voldaan, wordt door de Inspectie Verkeer en Waterstaat (IVW) een Certificaat van Onderzoek (CVO) afgegeven. De IVW verricht keuringen ter verkrijging van het CVO bij ingebruikname of bij de verlenging van het certificaat. Deze keuringen geven echter geen volledig beeld: niet het gehele schip wordt bekeken. De invulling van de inspecties is onder andere afhankelijk van de keuze van IVW van de aandachtspunten. Een uniforme standaard voor de inspecties ontbreekt. Hierdoor bestaat de kans dat niet wordt geconstateerd dat het schip niet voldoet aan de geldende eisen. Dit klemt temeer nu de inspecties zich in veel gevallen eenzijdig lijken te richten op de geldende technische vereisten, en die met betrekking tot de veiligheidsorganisatie vaak onderbelicht blijven.

Het onderzoek van de Raad heeft aangetoond dat het toezicht door de IVW op de naleving van de brandveiligheidseisen aan boord van passagiersschepen in algemene zin als te beperkt getypeerd kan worden. De expertise op het gebied van bijvoorbeeld brandpreventie waarover de brandweer beschikt, wordt niet of nauwelijks gebruikt door de IVW. Naar de mening van de Raad zou het voor de hand liggen dat de IVW beter gebruik maakt van de aanwezige kennis van de brandweer.

De Raad beveelt aan dat de brancheorganisaties in de binnenvaart ervoor zorgen dat de brandveiligheid op passagiersschepen zodanig wordt verbeterd, dat de bemanning zelf incidenten kan beheersen. De invoering van een gecertificeerd keurmerk zou ertoe kunnen bijdragen dat consumenten zelf kunnen vaststellen of een passagiersschip voldoende (brand-)veilig is. Daarnaast wordt de minister van Verkeer en Waterstaat aanbevolen voor de inspecties in het kader van de verlening van het CVO uniforme criteria vast te stellen, die ook betrekking hebben op de brandveiligheid.

Mededeling voor redacties

De volledige tekst van het rapport, getiteld 'Themastudie naar de brandveiligheid van passagiersschepen in de binnenvaart' kan worden geraadpleegd op www.onderzoeksraad.nl. Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot de woordvoerder van de Onderzoeksraad, de heer A.M. Sanders, via 070 3337000 of 06 53111398